

5 ส

5 ส คือ กระบวนการในการจัดสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการทำงาน และจิตสำนึกในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน

5 ส คือ คำย่อซึ่งแปลมาจาก 5s ที่เป็นอักษรย่อตัวแรกของคำในภาษาญี่ปุ่น 5 คำ คือ

1. **SEIRI** (เซอิริ) = สะสาง
2. **SEITON** (เซิตง) = สะดวก
3. **SEISO** (เซโซ) = สะอาด
4. **SEIKETSU** (เซเคทซึ) = สุขลักษณะ
5. **SHITSUKE** (ชิทซึเคะ) = สร้างนิสัย

ส. 1 : สะสาง คือ การแยกของที่ต้องการออกจากของที่ไม่ต้องการ และขจัดของที่ไม่ต้องการทิ้งไป

วิธีการ

1. สำรวจสิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์และเอกสารในสถานที่ทำงาน
2. แยกของที่ต้องการและไม่ต้องการออกจากกัน
3. ขจัดของที่ไม่ต้องการทิ้ง

ส. 2 : สะดวก คือ การจัดวางสิ่งของต่าง ๆ ในที่ทำงาน ให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกและปลอดภัย วิธีการ

วิธีการ

1. ศึกษาวิธีการเก็บวางสิ่งของโดยคำนึงถึงความ ปลอดภัย คุณภาพและประสิทธิภาพ
2. กำหนดที่วางให้แน่ชัดโดยคำนึงถึงการใช้เนื้อที่
3. เขียนป้ายชื่อแสดงสถานที่วางและเก็บสิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์
4. เขียนแผนผังรวมแสดงสถานที่วางและเก็บของเครื่องใช้ อุปกรณ์

ส. 3 : สะอาด คือ การทำความสะอาดเครื่องจักรอุปกรณ์และสถานที่ทำงาน พร้อมทั้งตรวจสอบขจัดสาเหตุของความไม่สะอาดนั้น ๆ

วิธีการ

1. ทำความสะอาดสถานที่ทำงาน
2. กำหนดแบ่งเขตพื้นที่
3. ขจัดสาเหตุอันเป็นต้นตอของขยะ ความสกปรก เลอะเทอะ
4. ตรวจเช็คเครื่องใช้ อุปกรณ์ด้วยการทำความสะอาด

ส. 4 : สุขลักษณะ คือ การรักษาความสะอาด ดูแลสถานที่ทำงานและปฏิบัติตนให้ถูกสุขลักษณะ

วิธีการ

1. ขจัดมลภาวะซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพร่างกายสุขภาพจิตของพนักงาน เช่น อากาศเป็นพิษ เสียงดังเกินไป แสงสว่างไม่เพียงพอ ควันและเขม่าฟุ้งกระจายทั่วไป เป็นต้น
2. ปรับแต่งสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบ สะอาดหมดจดยิ่งขึ้น มีบรรยากาศร่มรื่น น่าทำงาน เปรียบเสมือนที่พักผ่อน
3. พนักงานแต่งกายให้ถูกระเบียบ สะอาด หมดจด

ส. 5 : สร้างนิสัย คือ การรักษาและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ 4
ส. จนเป็นนิสัย และมีวินัยในการทำงาน

วิธีการ

ฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ ความเข้าใจ ต่อกฎ ระเบียบ
มาตรฐานการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติ
จนเป็นนิสัย โดยการตอกย้ำเรื่องนี้อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องเป็น
ประจำ

ประโยชน์ของการทำกิจกรรม 5 ส

1. เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
2. ลดอันตราย หรืออุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดได้
3. มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. มีนิสัยรักความสะอาด และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
5. สร้างภาพพจน์ที่ดี และได้รับความเชื่อถือจากหน่วยงาน
อื่นๆ